

Verrast door leverbot

Leverbot heeft zich vorig jaar meerdere keren en op verschillende manieren laten zien bij schapen. Zowel via de Veekijker als in onze sectiezaal kwamen in het najaar meerdere signalen binnen van leverbotziekte op schapenbedrijven.

Afgelopen oktober stelden we bij pathologisch onderzoek op lammeren van 6 à 7 maanden oud meermaals een chronische infectie vast, waarbij de infectie minimaal tien tot twaalf weken daarvoor is opgedaan. Later in het jaar zagen we ook leverbotinfecties bij volwassen schapen waarbij het ziektebeeld zeer plotseling en acuut was verlopen.

Resistentie

Daarnaast kreeg de Veekijker vragen over resistentie van de leverbot voor triclabendazol, de enige geregistreerde werkzame stof die tegen alle stadia van de leverbot werkt. Resistentie voor triclabendazol is eind jaren negentig voor het eerst vastgesteld in Noord-Holland en is daarna op veel meer plaatsen in Nederland aangetoond.

Leverbotziekte wordt veroorzaakt door de parasiet *Fasciola hepatica*. De leverbotslak maakt een essentieel onderdeel uit van de leverbotcyclus. Zonder leverbotslak geen leverbotziekte.

In veel gebieden in Nederland bestaat het risico op infectie met leverbot, dit is onder andere afhankelijk van de bodemvochtigheid. Verhoging van het grondwaterpeil creëert gunstige leefomstandigheden voor de leverbotslak, waardoor de kans op leverbotinfecties groeit.

Momenteel is er, na het stopzetten van de Landelijke Werkgroep Leverbotprognose, naast de basismonitoring geen zicht op de ontwikkeling van leverbotinfecties en het voorkomen van resistentie voor ingezette middelen in Nederland.

Onderzoek

Het advies aan veehouders met schapen in een bekend leverbotgebied is om een inschatting te maken van de mate van infectie aan de hand van onderzoek. Er zijn verschillende manieren om te onderzoeken of er sprake is van een leverbotinfectie. Welk onderzoek de voorkeur heeft is afhankelijk van het moment en de onderzochte diergroep. Vanaf ongeveer vier weken na opname van besmettelijke cysten kan bloedonderzoek bij herkauwers een infectie aantonen. Vanaf tien tot twaalf weken na opname van besmettelijke cystes komen leverboteieren voor in de mest en zijn ze met mestonderzoek aantoonbaar. Mestonderzoek is mogelijk bij individuele dieren, maar ook bij groepen dieren via een mengmonster.

Meer informatie over leverbot of het nemen van preventieve maatregelen is te vinden op www.gddiergezondheid.nl/leverbot. Voor eventuele diergeneeskundige vragen kunt contact opnemen met de Veekijker (elke werkdag tussen 15.00 -17.00 te bereiken op 088 20 25 555, optie 3).



Monitoring
DIERGEZONDHEID

Al sinds 2002 houdt de Royal GD zich intensief bezig met de uitvoering van de diergezondheidsmonitoring in Nederland. Hiervoor werken wij nauw samen met onder andere de diersectoren, de zuivel, het ministerie van LNV, dierenartsen en veehouders. Deze rubriek verhaalt over bijzondere gevallen, speciaal onderzoek en opvallende resultaten die het werk van de monitoring oplevert. Samen werken we aan diergezondheid in het belang van dier, dierhouder en samenleving.